

سازمان عفو بین الملل

بیانیه علنی

شماره عطف:

MDE 13/016/2006 (علنی)

ردیف سرویس خبری: 042

17 فوریه 2006

ایران: نیاز به تحقیقات عاجل در باره برخورد خشن نیروهای امنیتی علیه مسلمانان صوفی در قم

سازمان عفو بین الملل از مقامات ایران میخواهد تا یک تحقیقات فوری و بیطرفا نه ای را در مورد سرکوب خشن تظاهرات مسالمت آمیز مسلمانان صوفی نعمت الله در قم در تاریخ 13 فوریه 2006 ترتیب دهد. صدها تن از تظاهرکنندگان که کودکان و زنان نیز در جمعشان بودند، در پی بهم زدن خشونت آمیز اعتراضشان توسط نیروهای پلیس و گروههای طرفدار دولت نظیر حجتیه و فاطمیون زخمی شدند. اعتقاد بر این است که حدود 1200 نفر بازداشت شده بودند که بیشترشان اکنون آزاد شده اند، ولی حدود 200 تن کماکان در زندان به سر میبرند. عفو بین الملل خواستار رهایی بلادرنگ و بدون قید و شرط آنان است؛ در غیر اینصورت آنان بایستی رسمآ تفہیم اتهام شده و با در نظر داشت قوانین بین المللی بدون تأخیر و عادلانه محکمه شوند.

صوفیان نعمت الله که به عنوان درویش و عرف نیز شناخته میشوند، مسلمانان شیعه ای هستند که تأکید بر معنویت ایمان دارند. تجمع آنان در پی دستور صادره چند روز پیشتر بود که از آنان خواسته شده بود تا عبادتگاهشان که حسینیه نامیده میشد، را در قم قبل از 11 فوریه تخلیه نمایند. بن حسینیه در نزدیکی متزل مبلغ اصلی گروه صوفیان در قم بود و گویا بصورت قانونی و با اجازه مسئولین شهرداری سه سال پیش ساخته شده بود.

گزارشات حاکی از آن است که در روز 9 فوریه برخی از صوفیان معارض درون حسینیه و بعضی بیرون آن جمع شده بودند. روز 10 فوریه که مصادف با مراسم عاشورا بود، آنان مراسم نیایش و عزاداری داشتند. مراسم به صورت مسالمت آمیز بود، اما از آنجاییکه صدمها تن از صوفیان نعمت الله از دیگر مناطق کشور به قم آمده بودند، تعداد تظاهرکنندگان فزونی گرفت. در میان تظاهرکنندگان، زنان و کودکان بسیاری بودند که به مردم محل گل سفید و کیک می دادند.

نیروهای امنیتی که شامل پلیس ضد شورش بودند، در اطراف حسینیه موضعگیری کردند و حدود ساعت 3 بعد از ظهر 13 فوریه به صوفیان گوشزد کردند که سر موعد مقری آن عبادتگاه را تخلیه کنند. بر طبق گزارشات، گروههای فاطمیون و حجتیه حسینیه را در محاصره گرفته و شعارهایی همچون "مرگ بر صوفیان" و "صوفیگری توطئه انگلیس است" می دادند. آنان در اعلامیه هایشان، صوفیان را دشمنان اسلام می نامیدند. در مقابل، برخی از صوفیان عکسهايی از آیت الله خميني بنيانگذار جمهوري اسلامي و عکسهايی از بستگانشان را كه در جنگ ايران و عراق كشته شده بودند در دست داشتند، تا نشان دهند که ضد حکومت نیستند و تأکید کنند که بخشی جدانپذير از جامعه ايران هستند.

حدوداً ساعت 4 بعد از ظهر، نیروهای امنیتی که از گاز اشک آور و مواد انفجار آمیز استفاده می کردند و از حمایت گروههای حجتیه و فاطمیون برخوردار بودند، به معارضین اطراف حسینیه حمله ور شده و به داخل آن يورش برdenد. به ضرب و شتم معارضین پرداختند و بسیاری را روانه بیمارستان کردند. بنا به بعضی گزارشات،

آن حسینیه را به آتش کشیدند. شاهدان عینی بعدها گفتند که آسمان قم، آلوه به گاز اشک آور، دود و آتش شده بود. بر اساس گزارشات، حدود 1200 نفر دستگیر شده و توسط اتوبوس به نقاط نامعلومی انتقال یافتند.

بعد از تخلیه حسینیه از معارضین، نیروهای امنیتی در اولین ساعت پامداد 14 فوریه با استفاده از بولدوزر و کامیون ساختمان حسینیه و منازل اطراف و منجمله منزل مبلغ اصلی صوفیان را تخریب کردند.

گزارش شده است که اکثر بازداشت شدگان پس از امضای مدارکی مبنی بر اینکه در تجمعات صوفیان در قم شرکت نخواهند کرد، به صورت مشروط آزاد شدند. بر اساس گزارشات، بعضی از آنان که در میانشان افرادی شدیداً مجرح نیز بوده اند، توسط اتوبوسهایی به مراکز ورزشی انتقال یافته‌اند؛ و مورد شکنجه و برفتاری قرار گرفتند. خانواده‌های حدود 200 نفری که کماکان تحت بازداشت هستند، می‌گویند که آنها هیچ اطلاعی ندارند که بازداشت شدگان کجا هستند، موقعیت حقوقی شان چیست و وضعیت بهداشتی و شرایطشان چگونه است.

عباس محتاج، استاندار قم در روز 15 فوریه در گفتگویی با روزنامه جمهوری اسلامی تأیید کرد که 1000 نفر دستگیر شده و 200 نفر زخمی شده بودند. در عین حال او صوفیان را متهم کرد که در یک توپه بیگانه علیه دولت ایران نقش دارند. او مدعی شد که "قدرت‌های استکباری از هر فرصتی استفاده می‌کنند تا در کشور نامنی ایجاد کنند؛ و رابطه صوفیان با کشورهای بیگانه امری آشکار است". یکی دیگر از مقامات در قم تأیید کرد که پلیس از گاز اشک آور استفاده نموده، اما به ادعای او، این امر برای پراکنده کردن صوفیها لازم بوده است؛ و برخی از معارضین، به کارد و سنگ مسلح بوده اند. همین مقام افزود که تخریب حسینیه بخاطر آن صورت گرفت که صوفیان به صورت غیر قانونی، یک مرکز مسکونی را به عبادتگاهشان تبدیل کرده بودند.

غوف بین المل از مقامات ایران می‌خواهد که موجبات یک تحقیقات عاجل، بیطرفانه و مستقل را فراهم سازند تا در مورد عملکرد نیروهای امنیتی و شبه نظامیان علیه صوفیان نعمت الله در قم تحقیق کنند و اطمینان حاصل نمایند که هر مقام یا عضوی از گروههای شبه نظامی که حقوق بشر را پاریمال کرده، بایستی مورد حسابرسی قرار گرفته و در اسرع وقت به صورت عادلانه به دادگاه کشیده شود. سازمان از مقامات ایران همچنین می‌خواهد که یقین حاصل کنند که پلیس، آموزش لازم را می‌بیند و در تمامی اوقات به استانداردهای بین المللی در مورد وظایف پلیس و منجمله مقررات ملل متحد در ارتباط با عملکرد افسران مجری قانون و موازین اساسی استفاده از زور و سلاح توسط افسران مجری قانون پاییند باشند. در این موازین آمده است که "افسران مجری قانون، در انجام وظایفشان تا جاییکه امکان داشته باشد، قبل از دست یاریدن به زور و اسلحه، از راههای مسلط آمیز استفاده کنند. اگر بقیه شیوه‌ها در رسیدن به هدف، موثر نباشد، تنها در آن صورت، شاید استفاده از زور و سلاح بررسی شود." افسران مجری قانون بایستی در مورد حقوق بینیادین انسان، بویژه در ارتباط با حق زندگی و حقوق دیگر همچون سلامت بدنی و روحی تمام آحاد آموزش کافی بینند.

اعتراض مزبور و سرکوب آن توسط مقامات در حالی بوقوع پیوست که مسلمانان صوفی به عنوان اهربین جلوه داده شده اند. در ماه سپتامبر، یک مرجع مذهبی بنام آیت الله حسین نوری همدانی خواستار سرکوب گروههای صوفی در قم شد و آنرا برای اسلام "خطرناک" توصیف نمود. طی هفته‌های اخیر، مقالات خصوصت آمیزی در روزنامه‌های جمهوری اسلامی و کیهان منتشر شده که در آنها نسبت به محبویت صوفیان و گرایش مردم به آنان هشدار داده شده است.